

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: L'uso dell'articolo in italiano e in inglese – l'analisi contrastiva

Diplomantka: Bc. Marie Šimková

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D. (FF JU České Budějovice

prof. Giovanni Gobber (Katolická univerzita Nejsvětějšího srdce Ježíšova, Milán)

Rozsah: 92 stran vč. bibliografie

Autorka si v předkládané diplomové práci stanovila za cíl porovnat užívání členů v italštině a v angličtině, přičemž využila neutrální perspektivy rodilé mluvčí češtiny, tedy slovanského jazyka, který členy nemá. Práce byla psána v režimu studia double-degree pod dvojitým vedením.

Text je artikulován do deseti kapitol a postupuje od nástinu vývoje členů v obou studovaných jazycích (kap. 1) přes typologické otázky (kap. 2), základní faktory ovlivňující užívání členu (kap. 3-6) k jednotlivým případům užití členu se jmény obecnými (kap. 7) a vlastními (kap. 8). V závěru se věnuje otázkám aktuálního členění (kap. 9) a některým specifickým případům užití členů (kap. 10). Jde o téma náročné a obsáhlé, přesto jej autorka zpracovává přehledně, systematicky, využívá přitom velmi bohatou bibliografii a dílčí jevy ověřuje mj. na paralelním korpusu Intercorp. Text práce je navíc psán velmi kvalitní italštinou, bez chyb a na vysoké stylistické úrovni. Užívání členů v obou jazycích se řídí v zásadě podobnými pravidly, takže přínos práce spočívá právě v detailní analýze relativně malých rozdílů pro jednotlivé konkrétní typy užití. Zde jsou závěry autorky většinou přesvědčivé a správné. V tomto ohledu bych měl jen několik diskusních připomínek k tématům, které se mi jeví jako potenciálně diskutabilní:

1) Na několika místech práce autorka naznačuje, že vznik členů v obou jazycích kauzálně souvisí s ústupem jmenné flexe (s. 8, 11). Přestože jistou souvislost zde vidět lze, není podle mne tak přímočará, jak autorka naznačuje v příkladu na s. 28 nahoře, tedy že bez členů by nebyly patrné syntaktické funkce jmenných skupin. Ostatně existují jazyky jako např. němčina, které užívají členy a uchovaly si i jmennou flexi. Souvislost obou jevů bych zde viděl spíše nepřímou – prostřednictvím aktuálního členění větného, které lze vyjádřit slovosledem i determinanty. A právě slovosled s AČV již přímo souvisí.

2) Sama role AČV (či „FSP“) na užití členu by si možná zasloužila větší pozornost. Emblematicky je v tomto směru třeba příklad 3 (s. 75-76): pro 3a) jen obtížně hledám vhodný kontext; ekvivalentem českého příkladu 3b) by byl rozhodně spíše příklad 3a) začínající určitým členem (*Il treno da Roma sta arrivando al binario 2*). Naopak pro větu typu *Un treno sta arrivando al binario 2*. by bylo vhodným českým ekvivalentem *Na druhou kolej přijíždí vlak.*, což ukazuje, že neurčitý determinant v italštině funguje jako rematizátor, který je nutné do češtiny tlumočit např. změnou slovosledu.

3) Tvzení, že italský neurčitý člen nemá množné číslo (s. 15) se sice tvrdošíjně opakuje ve všech italských mluvnicích, ale z funkčního hlediska – které je i perspektivou této práce – nemá opodstatnění. Jak ukazují příklady na s. 31 (*un vicino – dei vicini*) nebo 46, plurálové tvary tzv. „dělivého členu“ ve skutečnosti plní výhradně funkci plurálu neurčitého členu a s dělivým členem je pojí pouze formální a etymologická podoba.

4) Vysvětlení konkurence nulového a neurčitého členu v predikativu (př. 1-2 na s. 45) nerozumím. V italštině je sémantika obou případů stejná a liší se zejména tím, že variantu s neurčitým členem lze chápat i metaforicky. Jaká je situace v angličtině?

I přes tyto drobné připomínky jsem přesvědčen, že jde o velmi kvalitní diplomovou práci, kterou lze jednoznačně doporučit k obhajobě.

Po formální stránce práce odpovídá požadavkům.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě s návrhem na hodnocení **výborně**.

V Českých Budějovicích, dne 14. ledna 2019

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.